

DĚTSKÝ DOMOV,
ZÁKLADNÍ ŠKOLA, ŠKOLNÍ JÍDELNA A ŠKOLNÍ DRUŽINA
VOLYNĚ
Školní 319 387 01, Volyně

Školní vzdělávací program pro školní družinu

Platnost od: 1. 9. 2024

Autoři: Mgr. Michaela Šimová
Bc. Tereza Mačurová Mojdlová

Ředitelka: Bc. Tereza Mačurová Mojdlová

Dětský domov, Základní škola,
Školní jídelna a Školní družina
Volyně, Školní 319, 387 01
tel.: 383 372 494
IČO: 606 50 737

1. Identifikace školní družiny

Adresa: ŠD při Základní škole
Školní 319
387 01 Volyně

IZO školní družiny 110 400 569

Zřizovatel: KÚ – JčK České Budějovice
U Zimního stadionu 1952/2
370 76 České Budějovice

Ředitelka školy: Bc. Tereza Mačurová Mojdlová
Vychovatelka: Mgr. Michaela Šímová

Provoz školní družiny: ranní 7:30 – 7:45 hod
odpolední 12:35 – 14:30 hod

Telefon: 383 372 494
383 372 000
383 372 748

E-mail: reditelkadv@ddss-volyne.cz
zastupceddv@ddss-volyne.cz

2. Podmínky přijímání a podmínky ukončování vzdělávání

ŠD je určena pro děti 1. a 2. stupně ZŠ při dětském domově a pro děti DD. O zařazení dětí do školní družiny rozhoduje ředitelka školy. Nejvyšší počet zapsaných žáků je 14 (pravidelně navštěvující družinu minimálně 4 dny v týdnu po dobu 5 měsíců) viz. §10 odst.7 Vyhl. č.74/2005, §25 Vyhl. Č. 27/2016 SB v platném znění. Žáky (denně docházející) přihlašují zákonní zástupci, žáky s ústavní výchovou přihlašují vychovatelky rodinných skupin prostřednictvím zápisového lístku na začátku školního roku. Na lístku jsou uvedeny potřebné údaje včetně telefonních čísel, způsob odchodů ze ŠD, zdravotní pojišťovna žáka a souhlas rodičů vyjádřený podpisem. Řádně vyplněný zápisový lístek odevzdávají žáci vychovatelce ŠD.

Zákonní zástupci žáka nebo osoby uvedené v přihlášce vyzvedávají žáka ve školní družině osobně a opouštějí s ním areál školy. Žák může odcházet samostatně v případě písemného souhlasu zákonného zástupce v zápisovém lístku.

Do ŠD je žák přihlášen na jeden školní rok.

3. Podmínky pro vzdělávání žáků se SVP

Vychovatelka školní družiny je povinna při jednotlivých činnostech respektovat individuální i věkové zvláštnosti jednotlivých žáků. Je informována třídními učiteli (po dohodě se zákonnými zástupci a vychovateli) o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami, podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění je začleňuje do volnočasových aktivit, průběžně jim věnuje zvláštní pozornost.

Pro rozvoj talentovaných a nadaných žáků bude ŠD nabízet další doplňkové aktivity z oblasti jejich zájmů.

4. Materiální a ekonomické podmínky

ŠD je součástí základní školy a je umístěna v budově školy. Má jedno smíšené oddělení, je realizována ve třídě určené pro školní družinu. Třída je světlá a útulná, vybavená školním nábytkem. K odpočinku využívá pohovku umístěnou přímo v družině, dále pro svoji činnost má k dispozici terapeutickou místnost, tělocvičnu, vnitřní prostor mezi budovami DD.

ŠD má dostatek potřeb a pomůcek pro zájmovou činnost, různé hry a hračky jsou doplňovány přiměřeně každý rok. K dispozici mají děti vlastní knihovničku, časopisy Mateřídoušku, Dráček, Pastelku, Zámeček, přehrávač CD, interaktivní tabuli.

Ve školní družině se nevybírání poplatků.

5. Personální podmínky

Ve školní družině pracuje jedna vychovatelka na zkrácený úvazek – úvazek přímé pedagogické činnosti. Vychovatelka splňuje požadavky na předepsanou odbornou způsobilost.

6. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Žáci se řídí řádem jednotlivých učeben a pracoven, pokud v nich činnost školní družiny probíhá. S jednotlivými řády jsou žáci seznámeni na začátku každého školního roku. Pravidla bezpečnosti práce vychovatelka připomíná vždy před započítím činnosti, i kdykoliv v jejím průběhu, pokud to situace vyžaduje. Vychovatelka má vždy na zřeteli, že bezpečné pracovní prostředí je zárukou předcházení úrazů žáků.

Zásady chování:

- Žáci se ve ŠD chovají obezřetně, dbají na bezpečnost svou i ostatních.
- Do ŠD je zakázáno nošení předmětů, které ohrožují zdraví.
- Nedoporučuje se nošení drahých předmětů a cenných věcí, za ztrátu takových věcí nenese škola zodpovědnost.
- Při úrazu zajistí vychovatelka první pomoc postiženému a v případě nutnosti i lékařské ošetření.

7. Cíle vzdělávání

Cílem vzdělávání je rozvoj osobnosti člověka a její respektování, umožnění seberealizace dětí ve skupinových a individuálních, řízených nebo spontánních aktivitách, vedení dětí k účinnému využívání volného času, prevence sociálně patologických jevů, začlenění cílů ekologické výchovy do průběžné činnosti školní družiny, ovlivnění vztahu k přírodě, odpovědnosti za jednání vůči prostředí, utváření pozitivních vztahů mezi žáky, posilování komunikačních dovedností a komunikační kompetence, která vede k rozvoji verbální i neverbální komunikace dětí. Žáci rozvíjejí slovní zásobu, učí se formulovat své myšlenky, vyjadřovat se k daným tématům jasně, stručně a srozumitelně, a to i ústní i písemnou formou. Učí se vyprávět, diskutovat, hledat vhodné argumenty a umět oponovat při osvojení si správné

komunikační techniky. Nedílnou součástí je rozvoj dovedností naslouchat druhým, porozumět slyšenému, vybírat podstatné informace.

8. Formy a obsah vzdělávání

Činnost a výchovné působení školní družiny vychází z požadavků pedagogiky volného času, důraz je kladen na pestrost a dobrovolnost, samostatná činnost školní družiny je realizována formou pravidelných, průběžných a příležitostných činností, které jsou dále konkrétně rozpracovány.

Obsah vzdělávání vychází z oblasti RVP pro základní vzdělávání kapitoly Člověk a jeho svět, která je rozdělena do čtyř tematických okruhů.

Formy činnosti ŠD jsou:

- pravidelné – vycházejí z dlouhodobého plánu týdenních činností ŠD, jsou organizované vychovatelkami; zahrnují ranní kruh, individuální i společné hry, pohybové aktivity, tvořivé činnosti, vzájemnou komunikaci na různá témata; aktivity motivující žáky k doplňování svých portfolií; naplňování základních životních a hygienických potřeb atd.;
- spontánní – realizované v době ranních a koncových činností ve ŠD; spontánní pohybové činnosti při pobytu ve venkovních prostorách školy, spontánní hry a vzájemné rozhovory žáků, činnosti podle návrhu žáků aj.;
- příležitostné – aktivity, které nejsou pravidelnou součástí týdenní skladby činností ŠD, např. výlety, návštěvy muzeí a výstav, školní jarmark, besídky, divadelní představení, rozhovory s hosty, čtení knížek v podání přizvaných zákonných zástupců nebo umělců;
- klidové – klidové činnosti v sedu nebo v lehu na karimatce po obědě nebo v jiných částech denního režimu, dechová a relaxační cvičení pro zklidnění; aktivní kompenzace jednostranné zátěže ve výuce pohybem; ve výuce pohybem; v rámci podpory wellbeingu artefietické aktivity
- individuální – činnosti podle potřeb a zájmů jednotlivých žáků (např. četba vlastní knihy; kvízové, logické, kooperativní, detektivní, fantazy a jiné deskové hry; příprava na výuku v dalších dnech).

9. Bezpečnost a hygiena

Bezpečnost a hygiena ve ŠD se řídí školním řádem, vnitřním řádem ŠD a řády konkrétních prostor (tělocvična, hřiště, knihovna, počítačová učebna, MHD při akcích mimo školu atd.) a bezpečností konkrétních realizovaných činností.

Vedoucí zaznamenávají přítomnost žáků a jejich poučení o bezpečnosti a hygieně vyplývající z daných aktivit do třídní knihy ŠD

Vychovatelka ŠD konzultuje s výchovným poradcem a zákonnými zástupci problémy žáků, které by v případě jejich zapojení do nevhodných činností mohly vést k prohloubení problémů, nebo k jejich zranění.

10. Přehled výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině

Cílem je upevňování základních dovedností a návyků (hygienických, společenského chování, sebeobslužných činností), rozvoj kolektivního chování, zvládnutí neklidu a agresivity, umění relaxovat.

Zájmové činnosti jako součást výchovy mimo vyučování:

Zájmové činnosti společenskovední

Zahrnuje činnosti, které vedou k poznání aktuálního společenského dění, tak i některých historických souvislostí.

Okruhy společenskovedních zájmových činností:

- ✚ poznávání významných objektů v místě bydliště, školy, objekty zásobování, zdravotnická zařízení, veřejné instituce, kulturní podniky, hospodářské objekty, instituce a zařízení pro volný čas, školy a vzdělávací zařízení
- ✚ seznamování s historickými objekty a památnými místy, která souvisejí s národními dějinami
- ✚ informace o životě a díle významných osobností, které mají vztah k regionu
- ✚ oslavy státních svátků, významných dnů, výročí a událostí
- ✚ dodržování tradic školy (Den otevřených dveří, výročí založení zařízení)
- ✚ dodržování lidových tradic, zvyků, seznamování s jejich vznikem (Vánoce, Velikonoce apod.)

Zájmové činnosti pracovně-technické

Napomáhá k systematickému zdokonalování manuálních dovedností, obohacování vědomostí o technické poznatky i k aplikaci těchto poznatků v praxi.

Okruhy pracovně-technických zájmových činností:

- ✚ práce s různými materiály (papír, karton, dřevo, kov, textil, plasty, sklo, drobný přírodní a technický materiál, modelovací hmoty, hlína, pedig)
- ✚ práce se stavebnicemi, konstruktivní práce

Zájmové činnosti přírodovědné

Vede k prohlubování vědomostí o dění v přírodě, pěstuje vztah k její ochraně. Nejčastější činností je pozorování přírody na vycházkách. Pozorování přírody spojovat s její ochranou i se sbíráním přírodovědného materiálu.

Okruhy přírodovědných zájmových činností:

- ✚ pozorování živé přírody (rostliny, živočichové) a neživé přírody (horniny, nerosty, vodní toky, zkameněliny, meteorologické změny)
- ✚ činnosti zaměřené na ochranu a tvorbu životního prostředí
- ✚ práce s odbornou a naučnou literaturou (klíče, atlasy, encyklopedie)

Zájemové činnosti esteticko-výchovné

Utvářejí a formují estetické vztahy dětí k přírodě, společnosti a jejím materiálním a kulturním hodnotám. Činnosti jsou zaměřeny na rozvíjení výtvarného, hudebního, literárního, dramatického a hudebně-pohybového projevu, na kulturu chování a výchovu vkusu, rozvoj tvořivosti.

Okruhy esteticko-výchovných zájemových činností:

Výtvarné zájemové činnosti:

- ✚ využití různých výtvarných technik (malba, kresba, modelování, kombinované techniky)
- ✚ práce s výtvarnými prostředky (hry s barvou, dekorativní práce)
- ✚ poznávání a chápání výtvarného umění

Hudební zájemové činnosti:

- ✚ hudební hry
- ✚ hudebně-pohybové a taneční hry, pohybová improvizace při hudbě, cvičení při hudbě
- ✚ poslech hudby
- ✚ získávání poznatků o hudebních umělcích a jejich dílech (práce s literaturou)

Literárně-dramatické zájemové činnosti:

- ✚ četba (individuální, předčítání, využití uměleckých nahrávek)
- ✚ reprodukční činnosti (vypravování, přednes, dramatizace)
- ✚ dramatické hry a improvizace

Zájemové činnosti tělovýchovného, sportovního a turistického zaměření

Přispívají k fyzické zdatnosti a psychické odolnosti.

Okruhy tělovýchovných, sportovních a turistických zájemových činností:

- ✚ kondiční cvičení s náčiním i bez náčiní, případně s hudbou
- ✚ průpravná a zdravotní cvičení
- ✚ sportovní hry
- ✚ sezonní sporty (plavání, bruslení, lyžování, sáňkování, hry ve vodě, na sněhu, pouštění draků, hraní kuliček apod.)
- ✚ turistika

Sebeobslužné činnosti

Sebeobslužné činnosti se zaměřují na vedení žáků k samostatnosti v péči o vlastní osobu a osobní majetek. Jejich podstata spočívá v pěstování hygienických návyků, návyků kulturního chování a jednání s lidmi.

Okruhy sebeobslužných činností:

- ☞ návyky osobní hygieny související s ochranou před infekcí a s kulturou chování (pravidelné mytí, dodržování hygieny při jídle, kultura stolování, chování při infekčním onemocnění)
- ☞ návyky účelového a vkusného oblékání, péče o oděv a obuv
- ☞ návyky péče o pořádek a čistotu prostředí

Příprava na vyučování ve výchově mimo vyučování

Základní formy přípravy na vyučování jsou písemné přípravy, procvičování učiva didaktickými hrami a ověřování osvojených poznatků v praxi plynulým navázáním na obsah učiva ve škole.

Dopravní výchova

Seznámení se se základními pravidly bezpečnosti (správné přecházení vozovky), co znamenají jednotlivé dopr. značky. Cestování dopravními prostředky. Orientace v jízdním řádu. Co znamenají světelné signály. Cílem je prohloubení znalostí (předcházení dopravním nehodám), seznámení s nebezpečnými situacemi, bezpečným pohybem na vozovkách a při přepravě dopravními prostředky – zásady slušného chování.

Závěr:

Při všech složkách výchovně vzdělávacího programu přihlížíme k individuálním schopnostem dětí, nepřetěžujeme je, nenutíme k práci ani ke hře.

Většinou se snažíme, aby si děti mohly sami zvolit jakou činnost dnes chtějí vykonávat. Snažíme se přihlížet k vyčerpání dětí v běžném vyučování, proto se snažíme, aby pro ně družina byla spíše odpočinková a zájmová činnost. Snažíme se, aby děti vždy pochopily, že se splní nějaká předem naplánovaná činnost, která se přizpůsobí jejich podmínkám, a potom mají sami volbu, co budou dělat.

Děti se ve školní družině také rády účastní různých společenských her, rády soutěží a podílí se na výzdobě prostor školy. Tematický plán školní družiny je dle ročního období. Činnosti přizpůsobujeme věku, fyzické zdatnosti a individuálním potřebám dětí ve skupině.